

7. Vjerojatno o. Kirigin nije znao, tko je napisao članak, koji ga je toliko uzbudio. Ali to su znali moji svećenici (barem većina), i mnoge druge osobe. A i o. Kirigin je znao barem tko je odgovoran za taj nepotpisani članak. Stoga mislim, da traži pravednost, da mi bude dozvoljeno obraniti se ondje, gdje sam bio optužen.

Zahvaljujući Vam, poštovani oče turedniče, na ustupljenom prostoru ostajem

odani u Kristu

Dr FRANE FRANIĆ

biskup splitski i urednik Sl. vj.

biskupije splitske i makarske

Split, dne 25. IX 1962.

PRIMJEDBA

Molim čitatelje »Službe Božje« da još jedanput pročitaju 2. polovinu str. 244. i 1. polovinu str. 245. br. 5. Ako je tu i jedna riječ koja se može uzeti da je njom, izravno ili neizravno, optužen preuzv. g. splitski biskup Dr Frane Franić, neka se, molim, uzme kao da nije napisana. A što se tiče Maritainovih, da su i još glasovitiji, zaista nije na mjestu (dakle je de-plasirana) njihova teza, barem kako je došla do nas: »Auktori dakle ove knjižice vide u današnjem liturgijskom pokretu napast jednog kršćanstva bez nutarnjeg života, kršćanstva, koje se zanima za sve, osim za Boga i za dušu«.

o. MARTIN KIRIGIN OSB

VIJESTI

Početak ekumenskog sabora. Uz najveće svečanosti otvoren je 11. listopada drugi vatikanski ekumenski sabor. U govoru što ga je tom prigodom držao Sv. Otac spomenuo je trostruko područje rada sabora: vjera (fides), bogoštovlje (Dei cultus), kršćanski život (christianae vitae usus). Sv. Otac je rekao da sabor ima pastoralnu svrhu. Na ovom saboru Crkva želi više pokazati blagost i milosrđe nego strogost. On se nada da će sabor biti veliki doprinos trostrukom jedinstvu: unutarnjem jedinstvu katolika, jedinstvu kršćana i jedinstvu svih ljudi. Na sabor je pozvano 2.850 saborskih otaca iz 130 država. Od tog broja su 85 kardinali, 8 patrijarhe, 539 nadbiskupi, 2131 biskupi, 12 opati, 14 slobodni prelati i 67 generali redova. Otaca istočnog obreda ima 130. Od ukupnog broja ima iz Evrope 40,1%, iz Srednje i Južne Amerike 19,6%, iz Sjeverne Amerike 14,2%, iz Azije 13,2%, iz Afrike 10%, iz Oceanije 2,6%. Najveći broj je Talijana (523), zatim iz USA (280) i Francuza (266). Saborski oci predstavljaju 546 milijona katolika, među kojima je 44% Evropljana. Svečanom otvoru sabora prisustvovali su predstavnici država koje održavaju veze sa Sv. Stolicom a rad sabora kao promatrači pratit će predstavnici 18 drugih kršćanskih Crkava. Među njima su ekumensko vijeće Crkava, anglikanska Crkva, luteranski svjetski savez, njemačka evangelička Crkva, egipatska koptska Crkva, sirska

jakobinska Crkva, ruska pravoslavna Crkva. Poglavari gotovo svih religija pozvali su svoje vjernike na molitvu za sabor. Osam dana prije početka sabora hodočastio je Sv. Otac u Loret i na grob sv. Franje u Asiz (The Tablet 1962, 943; Schweizerische Kirchenzeitung 1962, 37, 427; Herder-Korrespondenz 1962, 12, 544-545).

Enciklika o pokori. Prigodom ekumenskog sabora pozvao je Sv. Otac vjernike na pokoru enciklikom »Paenitentiam agere« od 1. VII o. g. Tu on istice da će Krist koji je svojim vjernicima blizu u sve dane do svršetka svijeta biti na osobit način blizu u dane svetog sabora. Stoga moraju svi činiti nutarnju i vanjsku pokoru da mu pripreve put pa se možemo nadati procvatu novog sretnog razdoblja kršćanske povijesti (AAS 1962, 9, 481-491).

Poticaj redovnicama. Slijedećeg dana, 2. srpnja, upravo je Sv. Otac redovnicama cijelog svijeta pismo u kojem ih potiče da u doba koncila pobožnije mole, kreposnije žive i revnije vrše djela apostolata. On je u tom pismu naglasio da bogoštovlje i molitva imaju prednost pred bilo kojim drugim oblikom apostolata (AAS 1962, 9, 508-517).

Sastanak ILO-a. Deveti sastanak Interdijecezanskog liturgijskog odbora održan je u Banjoj Luci 28. i 29. kolovoza pod predsjedanjem preuzv. A. Pichlera. Raspravljalo se na osnovu izvještaja tajnika i urednika »Službe Božje« te izvještajima o uspjesima i poteškoćama liturgijske obnove u pojedinim dijecezama. Izvještaje su dostavili: Banja Luka, Bar, Dubrovnik, Hvar, Kotor, Krk, Ljubljana, Maribor, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Zagreb. U vezi s liturgijsko-homiletskim tečajem, koji će se održati 19-21. veljače 1963. u Zagrebu, održana su dva predavanja iz tog područja: Temeljna načela kerigmatike (dr Pogačnik) i Teologija propovijedanja (dr Šagi). Ovaj tečaj će se odvijati u suradnji sa zagrebačkim Bogoslovskim fakultetom. Brigu oko pripreve tečaja imat će DLO Zagreb. Izvršni odbor ILO-a imat će svoju sjednicu 18. II 1963. U članstvo ILO-a kooptirani su M. Meštrović kao referent za liturgijski jezik, A. Miličić kao urednik časopisa »Molite, braćo« i D. Žnidaršić kao pomoćnik tajnika ILO-a.

Reforma misnih obreda. Francuski biskupi su odlučili da se na saboru zauzmu za temeljitu reformu misnih obreda. Ti bi obredi morali potpuno odgovarati shvaćanjima današnjeg vremena. Zastarjele oblike treba izmijeniti novim, bližim i shvatljivim (St. Pöltner Kirchenzeitung 1962, 30, 2).

Misa prvog petka. Kao prigodna Misa na čast presv. Srca unaprijed se ne uzima Misa blagdana nego posebni obrazac koji je određen da se umetne među prigodne Mise u petak (Klerusblatt 1962, 44, 275).

Rujanske kvatre. Budući da prema Kodeksu rubrika nije više prva nedjelja ona koja je najbliža prvom u mjesecu nego ona koja dolazi poslije prvog, razjasnio je SZO da se rujanske kvatre imaju održavati kao i do sada kroz treću sedmicu, ali računajući po novom načinu. Do sada su dakle mogle doći između 15. i 24. a unaprijed između 18. i 27. rujna (Paroisse et Liturgie 1962, 3, 295).

Proširen mozarapski obred. Sv. Stolica je proširila i na novu opatiju sv. Križa kod Madrida upotrebu mozarapskog obreda koji se do sada smio upotrebljavati samo u toledskoj nadbiskupiji (The Tablet 1962, 29. IX, 917).

Položaj krstionice. Da bi se istaknulo značenje krštenja u životu vjernika i obnovilo živo sudjelovanje kod podijeljivanja tog sakramenta, u zadnje vrijeme se sve više nastoji da se izgrađuju krstionice ispred vjernika u blizini glavnog oltara. Mnogi stručnjaci i članovi liturgijske komisije koncila pridružuju se tom mišljenju te iznose za to nekoliko razloga: 1. Zajednica vjernika može tako potpunije doživjeti obnovu krsnog zavjeta u Uskrsnoj noći. 2. Prikladnije je da se obred blagoslova krsne vode vrši u krstionici nego u pomičnoj posudi. 3. Krštenje u Uskrsnoj noći vrši se pred oltarom; naravno je onda da tu bude i preko godine. 4. Ako se krštenje vrši na mjestu koje je vidljivo cijeloj zajednici, onda je mnogo lakše taj čin pratiti i u njemu sudjelovati (Schweizerische Kirchenzeitung 1962, 28, 348—350).

Četvrti francuski liturgijski kongres. Francusko pastoralno-liturgijsko središte (CPL), koje je osnovano 1943. g., organiziralo je do sada tri kongresa (1945, 1947. i 1957). Ovog ljeta održan je vrlo uspješni četvrti kongres u Angersu o temi: »Liturgija i duhovni život«. Sudjelovalo je preko 3.500 osoba, ali što je još važnije već dugo vremena prije bila je tema ovog kongresa po svojoj Francuskoj predmet rasprava na sastancima i rekolekcijama po župama, sjemeništima i samostanima. Na temelju tih zaključaka izrađena su predavanja i o njima se raspravljalo na ovom kongresu (Inform. cath. intern. 1962, 173-4, 11—12).

Interkonfesionalno biblijsko nastojanje. Na sastanku katoličkih i protestantskih bibličara u Münsteru donesen je zaključak o zajedničkom radu i nastojanju na poznavanju i širenju Sv. Pisma Novog Zavjeta (St. Pöltner Kirchenzeitung 1962, 37, 2).

Crkva pomirenja. Uz protestantski samostan Taizé (Francuska) izgradile su ekipe mladih Nijemaca tzv. »crkvu pomirenja«. Njihov je naum da ta crkva postane žarište molitve za sjedinjenje kršćana. Kod posvete su bili prisutni mnogi delegati protestantskih i pravoslavnih Crkava (Inform. cath. intern. 1962, 173-4, 2).

Interkonfesionalni sastanak. U benediktinskoj opatiji Niederraltaich (Njemačka), gdje se nalazi središte katoličkog pokreta za jedinstvo kršćana (Una sancta), održan je od 31. srpnja do 4. kolovoza interkonfesionalni sastanak koji je raspravljao o temi »Jedinstvo Crkve u očima katolika, pravoslavnih i protestanata« (Inform. cath. intern. 1962, 173-4, 2).

Odnosi među Crkvama. Na zasjedanju centralnog komiteta Ekumenskog vijeća Crkava u Parizu od 7. do 11. kolovoza tajnik Visser t'Hooft govorio je o razgovorima drugih kršćanskih Crkava s katoličkom Crkvom: »Došao je čas da se prijede od razgovora među pojedincima različitih religija na razgovore među Crkvama... Crkve koje nose Kristovo ime, bez da omalovažuju međusobne razlike, moraju nastojati da ostvare međusobne žive razgovore koji se temelje na Božjoj istini i Božjoj volji«. Kao osnovicu tih razgovora stavlja on riječi sv. Pavla: »Neka nitko ne gleda ono što je njegovo nego ono što je drugih« (Fil. 2, 4). U smislu tih riječi trebale bi sve kršćanske zajednice umrijeti svemu što u njima nije Kristovo, za Krista i u Kristu. Isti tajnik V. t'Hooft pozvao je sve članice Ekumenskog vijeća Crkava na molitvu za sabor i zamolio ih da ne učine ništa što bi moglo ometati njegov rad (Choisir 1962, 35, 4—5).

Evangelički pastor — katolički svećenik. U Hannoveru je pred tri godine prešao na katoličku vjeru pastor Eckerhart Breiding. On je u katedrali u Mainzu 29. lipnja o. g. bio reden za svećenika. Sv. Otac ga je dispensirao od zakona celibata kao što je već prije Pio XII učinio u dva slična slučaja g. 1951. i 1953. (Schweizerische Kirchenzeitung 1963, 32, 385).

Škola sestara sv. Josipa. Švedska kraljica Lujza sudjelovala je zajedno sa svojom djecom na proslavi 100-godišnjice osnutka katoličke škole sestara sv. Josipa. Kraljica i njezine kćeri završile su nauke u toj školi (Römische Warte 1962, 23, 179).

Posveta biskupa u Stockholmu. Oko 97% građana Švedske pripadaju protestantskoj državnoj Crkvi. Vjerski život je vrlo blijed. U glavnom gradu samo 1% ljudi je povezano s Crkvom, u drugim područjima oko 5%. Katolika ima 28.000, a od toga su 21.000 stranci. Prije reformacije bio je vjerski život vrlo bujan, no tek g. 1952. zajamčena je katolicima sloboda bogoslužja. Danas biskupija Stockholm obuhvata čitavu Švedsku. Novi biskup Dr John Taylor OMI bio je 21. rujna posvećen u gradskoj vijećnici u prisutnosti oko 20.000 katolika i protestanata. Katedrala sv. Erika može primiti vrlo mali broj vjernika. Posvetu je obavio apostolski delegat Skandinavije, a sudjelovali su biskup iz Osla i pomoćni biskup iz New Yorka F. Sheen. Radio i televizija su prenosili obred. To je bilo prvo posvećenje biskupa u Švedskoj nakon reformacije (The Tablet 1962, 29. IX, 917; St. Pöltner Kirchenzeitung 1962, 39, 14).

Odluka švedskog pastora. Velegradski župnik i član stolnog kaptola švedske državne Crkve pastor Rolf Lyshoei već pred tri godine odrekao se crkvene službe u znak protesta zbog puštanja žena u službu pastora. Nedavno je odlučio da prijede u katoličku Crkvu (St. Pöltner Kirschenzeitung 1962, 37, 2).

Kršćani i muslimani. Iman Ahmedove mošeje u Pechawaru (Pakistan) zamolio je jednog anglikanskog pastora i katoličkog svećenika da razjasne njegovim vjernicima nekoliko pitanja kršćanske nauke. Vrlo velikom mnoštvu sakupljenih muslimana govorili su oni o presv. Trojstvu, o grijehu i oproštenju (Münchener kath. Kirchenzeitung 1962, 24, 493).

Katolici i evangelici. Prigodom sastanka evangeličke omladine u Regensburgu 16. i 17. lipnja na jednoj zajedničkoj priredbi sudjelovalo je oko 6.000 katoličkih i evangeličkih mladića i djevojaka (Münchener kath. Kirchenzeitung 1962, 25, 513).

1000-godišnjica Athosa. Slijedeće godine slavi se 1000-godišnjica monaške kolonije na gori Athosu u Grčkoj. U proslavi će sudjelovati sve pravoslavne a i mnoge druge kršćanske Crkve (St. Pöltner Kirchenzeitung 1962, 37, 2).

Izjava moskovskog patrijarha. Moskovski patrijarh Aleksije govoreći o misiji Crkve u naše doba rekao je: »Oslanjajući se na iskustvo mnogih stoljeća Crkva može kazati: ako mi svi unesemo u život današnjega svijeta zdrave misli, čiste osjećaje, pravedne želje i dobra djela, učinili smo sve što je potrebno za učvršćenje mira među ljudima« (Choisir 1962, 35, 14).

Katolički dan u Hannoveru. Od 22. do 26. kolovoza održan je u Hannoveru 79. njemački katolički dan na kojem je sudjelovalo preko 50 biskupa i oko 250.000 vjernika. Tom prigodom su evangelici pokazali katolicima posebnu pažnju. Pisali su o tom u svojim novinama i brinuli su se za smještaj gostiju. Premda je grad u velikoj većini protestantski i nije sjedište katoličkog biskupa, gradska uprava se poduzela da će za ovu prigodu obnoviti glavnu župsku crkvu sv. Klementa. Osim središnjeg bogoslužja u nedjelju održano je i u subotu navečer noćno bogoslužje na donjosaksonskom stadionu koje je nazvano »Vigilija ekumenskog sabora«. Ovo je prvi katolički dan u Njemačkoj na kojem se održao sastanak vodećih predstavnika katoličke i evangeličke Crkve. Među katoličkim predstavnicima bili su kardinal Bea, nuncij Bafile, nadbiskup Jaeger (Padeborn) i mjesni ordinarij Jansens (Hildesheim), a među evangeličkim biskupi Lilje (Hannover) i Erdmann (Braunschweig) te predsjednik sinode Boyken. Tom prigodom rekao je kardinal Bea o odnosima među pojedinim kršćanskim Crkvama: »Nužno je da se međusobno poznamo, cijenimo i ljubimo!« (Glaube und Leben 1962, 35, 621—630; Der Feuerreiter 1962, 18, 2—7).

Kardinal Bea kod nadbiskupa Ramseya. U palači Lambeth, sjedištu vrhovne uprave anglikanske Crkve, primio je nadbiskup dr Ramsey kardinala Beu. Već je prošlo 400 godina da nijedan kardinal nije ušao u Lambeth. Ovaj prijem bio je neposredno iza povratka Dra Ramseya iz Moskve gdje se on sastao s vodećim ličnostima ruske pravoslavne Crkve (Der Feuerreiter 1962, 17, 46).

Šintoistički nadsvećenik kod pape. U svoj ljetnoj rezidenciji primio je Sv. Otac predstavnika službene japanske religije — šintoizma — nadsvećenika Shizuko Mazubara zajedno s članovima njegove obitelji. On je Sv. Ocu izručio pozdrave podložnog mu svećenstva. To je prvi put da papa službeno prima posjet predstavnika šintoizma (Der Feuerreiter 1962, 17, 46).

Benediktinci u Danskoj. Američki benediktinci iz opatije Conception (Missouri) osnovat će novi samostan u Danskoj. Tamo je prije reformacije bilo 37 benediktinskih opatija a sad ima samo jedan samostan ženskog ogranka benediktinskog reda (Schweizerische Kirchenzeitung 1962, 32, 385).

Umrla Terezija Neumann. U Konnesreuthu, uz njemačko-češku granicu, umrla je 18. rujna u dobi od 64 godine po svem svijetu poznata Terezija Neumann koja je kroz 35 godina na tijelu nosila znakove Kristovih rana. Od g. 1927. nije nikada uzimala nikakvu hranu ni piće osim svagdanje sv. Pričesti. Tu su činjenicu potvrdile mnoge komisije koje su je katkada promatrale po više dana. Limburški biskup A. Kilian koji je u sve to sumnjao jedamput ju je posjetio. Iz njezine sobe izašao je plačući od ganuća. On je opisao svoj tadanji doživljaj i u omotu predao regensburškom biskupu za slučaj ako se kad povede crkveni proces o njezinu životu (Der Sonntag 1962, 39, 5; Kurier 1962, 20, IX, 16).